IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

NÕUKOGU

Nõukogu järeldused hariduse ja koolituse rolli kohta *Euroopa 2020. aasta* strateegia rakendamisel

(2011/C 70/01)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

RÕHUTADES oma täielikku valmisolekut anda haridus- ja koolituspoliitikat käsitlevad nõukogu eksperditeadmised Euroopa Ülemkogu käsutusse ning aidata aktiivselt kaasa majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva *Euroopa 2020. aasta* strateegia ning Euroopa poolaasta rakendamisele;

TULETADES MEELDE strateegia eesmärke saavutada arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv, mida toetavad mitmed ELi peamised eesmärgid ja juhtalgatused;

NING PIDADES SILMAS 2011. aastat käsitlevat komisjoni igaaastase majanduskasvu analüüsi, sealhulgas *Euroopa 2020. aasta* strateegia eduaruannet, makromajanduslikku aruannet ja ühise tööhõivearuande kavandit ning *Euroopa 2020. aasta* strateegia koondsuuniseid;

RÕHUTAB, ET:

haridus ja koolitus etendavad põhjapanevat rolli *Euroopa 2020. aasta* strateegia eesmärkide – aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu – saavutamisel, andes kodanikele eelkõige oskused ja pädevused, mida Euroopa majandusel ja Euroopa ühiskonnal on vaja selleks, et olla jätkuvalt konkurentsivõimeline ja innovatiivne, kuid ka selleks, et aidata edendada sotsiaalset ühtekuuluvust ja kaasatust. Hariduse ja koolituse määrav roll peaks seetõttu täiel määral kajastuma nõukogu töös 2011. aasta algusest käivituva uue Euroopa poolaasta jooksul. Eelkõige peaks nõukogu komisjoni toetusel tagama, et täiel määral käsitletakse selliseid küsimusi nagu poliitilised meetmed ja reformid hariduse ja koolituse vallas, hariduse ja koolituse osa Euroopa eesmärkide saavutamisel ning hea poliitika ja heade tavade vahetamine.

LEIAB, ET:

1. „ET 2020" raamistik ja selle neli strateegilist eesmärki [1] on tugevaks aluseks Euroopa koostööle hariduse ja koolituse vallas ja võivad seega anda märkimisväärse panuse *Euroopa 2020. aasta* strateegia eesmärkide saavutamisse;

2. Kopenhaageni protsessi, mille järgmise aastakümne strateegilised prioriteedid vaadati läbi 2010. aasta detsembris Brugges toimunud ministrite kohtumisel [2], raames rõhutatakse, et kutseharidus ja -koolitus etendavad keskset rolli *Euroopa 2020. aasta* strateegia eesmärkide toetamisel, pakkudes asjakohaseid ja hea kvaliteediga oskusi ja pädevusi;

3. Kaks *Euroopa 2020. aasta* strateegia raames kavandatud juhtalgatust on eriti olulised hariduse ja koolituse jaoks:

   i) esiteks algatus „Noorte liikuvus", mille eesmärk on aidata noortel kasutada täielikult ära oma potentsiaali hariduses ja koolituses ning seeläbi parandada nende tööhõivealaseid väljavaateid. Kiiresti on vaja tagada, et väheneks koolist välja langevate noorte hulk, et kõik noored omandaksid edasiõppeks vajalikud põhioskused ning et hilisemas eas oleks rohkem õppimisvõimalusi. Kõrgharidusasutusi tuleks innustada parandama oma kursuste kvaliteeti ja asjakohasust, et julgustada suuremal hulgal kodanikke omandama kõrgharidust, samas kui kogu haridussüsteemi raames, sealhulgas mitteformaalse hariduse, nagu noorsootöö ja noorte osalemise kontekstis, tuleks edendada õppega seotud liikuvust kõigi noorte jaoks. Lisaks tuleks innustada rohkem töökohal ja ettevõtluses õppimise kogemuse omandamist ning laiendada vabatahtliku tegevuse, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ning välisriigis töötamise ja õppimise võimalusi;

[1] ELT C 119, 28.5.2009.

[2] Brugge kommünikee Euroopa tõhustatud koostöö kohta kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/vocational/bruges_en.pdf

ii) teiseks algatus „Uute töökohtade jaoks uued oskused", mis rõhutab vajadust ajakohastada oskusi ja suurendada tööalast konkurentsivõimet. Tuleb teha edusamme, et parandada koolitusvajaduste kindlakstegemist, suurendada hariduse ja koolituse vastavust tööturu vajadustele, hõlbustada inimeste juurdepääsu elukestva õppimise võimalustele ja nõustamisele ning tagada sujuv üleminek hariduse, koolituse ja tööhõive vahel. Selle saavutamiseks on vaja nii riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil tihedamat koostööd ja partnerlust avalike teenuste, hariduse ja koolituse pakkujate ja tööandjate vahel. Tööalase konkurentsivõime edendamiseks on samuti väga tähtis minna üle õpitulemustel põhinevatele kvalifikatsioonisüsteemidele ning laiemalt tunnustada mitteformaalse ja informaalse õppimise kontekstis omandatud oskusi ja pädevusi.

4. Haridus ja koolitus annavad märkimisväärse panuse ka teistesse juhtalgatustesse nagu „Digitaalne tegevuskava" ja „Innovatiivne liit". Euroopa haridus- ja koolitussüsteemid peavad andma oskuste ja pädevuste sobiva kombinatsiooni, tagama piisava kõrgkoolilõpetanute arvu loodusteaduste, matemaatika ja inseneriteaduse erialadel, andma inimestele põhioskused ning motivatsiooni ja võime õppida, tugevdama valdkonnaüleste pädevuste, sealhulgas kaasaegset digitehnoloogiat kasutada võimaldavate pädevuste arengut, edendama säästvat arengut ja kodanikuaktiivsust ning soodustama loovust, uuendusmeelsust ja ettevõtlikkust.

5. Vastuseks algatuse „Vaesuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm" eesmärkidele on samuti vaja suuremaid jõupingutusi, et toetada ja luua võimalusi mittetraditsioonilistele ja ebasoodsas olukorras olevatele õppuritele. Sellised tegurid nagu parem juurdepääs hea kvaliteediga väikelaste haridusele ja hooldusele, loovate haridus- ja koolitusvõimaluste pakkumine ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele on olulised, et vähendada sotsiaalset ebavõrdsust ning võimaldada kõigil kodanikel kasutada täielikult oma potentsiaali.

RÕHUTAB, ET:

I. Haridus ja koolitus on keskse tähtsusega *Euroopa 2020. aasta* strateegia eesmärkide saavutamisel

1. Kiiremas korras on vaja tulemuslikult investeerida hea kvaliteediga kaasaegsesse ja reformitud haridusse ja koolitusse, kuna see paneb aluse Euroopa pikaajalisele jõukusele ja, andes inimestele rohkem ja paremaid oskusi ja pädevusi, aitab reageerida lühiajalises perspektiivis kriisi mõjule.

2. Elukestva õppe võimaluste tugevdamine kõigi jaoks ja igal hariduse ja koolituse tasandil on määrava tähtsusega, eelkõige parandades kutsehariduse ja -koolituse atraktiivsust ja asjakohasust ning suurendades osalust täiskasvanuõppes ja selle asjakohasust.

3. Kiiremas korras tuleb tegeleda noorte naiste ja noorte meestega, kellel on sügava kriisi tõttu erakordselt raske tööturule siseneda.

4. Parandada tuleb haridus- ja koolitussüsteemide vastavust uutele nõudmistele ja suundumustele, et paremini rahuldada tööturu vajadusi oskustega tööjõu järele ning tulla paremini toime üleilmastuva maailma sotsiaalsete ja kultuuriliste väljakutsetega.

II. Hariduse valdkonna peamiste eesmärkide saavutamiseks on vaja teha suuremaid jõupingutusi

5. Hariduse ja koolituse valdkonnas ELi kahe peamise eesmärgi – vähendada varakult kooli pooleli jätjate arvu allapoole 10 protsenti ja suurendada vähemalt 40 %-ni nende 30-34-aastaste inimeste osakaalu, kellel on lõpetatud kolmanda taseme või sellega samaväärne haridus – saavutamine avaldab tööhõivele ja majanduskasvule positiivset mõju. Lisaks soodustavad hariduse ja koolituse sektoris võetavad meetmed eesmärkide saavutamist muudes valdkondades, suurendades näiteks tööhõivemäära, edendades teadus- ja arendustegevust ja vähendades vaesust.

6. Mis puudutab nimetatud kahest eesmärgist esimest, siis varakult koolist lahkumine on keerukas nähtus, mida mõjutavad haridusalased, üksikisikuga seotud ja sotsiaalmajanduslikud tegurid. Probleemi lahendamine nõuab ennetavaid ja kompenseerivaid meetmeid, nagu nn teise võimaluse andmine poolelijäänud haridustee jätkamiseks, ning tihedat koostööd haridus- ja koolitussektori ja muude asjakohaste poliitikavaldkondade vahel. Lahendusi pakkuvate poliitiliste meetmete hulka võivad kuuluda parem väikelaste haridus, ajakohastatud õppekavad, parem õpetajaharidus, uenduslikud õppemeetodid, individuaalne toetus – iseäranis ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele, sealhulgas sisserändajatele ja romadele – ning tihedam koostöö perede ja kohalike omavalitsustega.

7. Teise eesmärgi saavutamiseks on samuti vaja mitmekülgset lähenemisviisi. Selleks et kolmanda taseme või sellega samaväärse hariduse süsteemid oleksid atraktiivsed ja tõhusad, on vaja suuremaid ja tulemuslikumaid investeeringuid, ajakohastatud õppekavu ja paremat juhtimist. Innovatsiooni tuleks edendada nii süsteemsel kui ka institutsioonilisel tasandil, rahastamisvahendeid tuleb tõhusamalt kasutada ja rahastamisallikaid tuleb mitmekesistada. Vaja on ka stiimuleid, et luua partnerluste kaudu äri- ja akadeemiliste ringkondadega paremad sidemed laiema maailmaga ning avada end mittetraditsioonilistele õppuritele, pakkudes asjakohaseid huviäratavaid vahendeid ja edendades tunnustamist, toetussüsteeme ja juhendamisteenuseid.

KUTSUB SEETÕTTU LIIKMESRIIKE HARIDUST JA KOOLITUST PUUDUTAVATE KÜSIMUSTEGA SEOSES ÜLES:

1. Võtma vastu riiklikud reformikavad, mis on sihipärased ja meetmetel põhinevad ning mis aitavad kaasa *Euroopa 2020. aasta* strateegia eesmärkide, sealhulgas ELi peamiste eesmärkide saavutamisele.

2. Võtma poliitilisi meetmeid kooskõlas siseriiklike eesmärkidega – võttes arvesse liikmesriikide suhtelist lähtepositsiooni ja eripära – ning vastavalt siseriiklikele otsustamismenetlustele.

3. Tegema horisontaalset ja tihedat koostööd liikmesriigi tasandil *Euroopa 2020. aasta* strateegia protsessiga seotud teiste asjaomaste sektoritega, eelkõige tööhõiveministeeriumitega, aga ka teiste sidusrühmadega nagu sotsiaalpartnerid, kui kavandatakse riiklikku tööhõivepoliitikat ja antakse selle rakendamise kohta aru, võttes arvesse koondsuuniseid nr 8 ja 9 ([1]).

4. Edendama tõhustatud koostööd kõrgharidusasutuste, uurimisinstituutide ja ettevõtete vahel eesmärgiga tugevdada teadmiste kolmnurka kui uuendusmeelsema ja loovama majanduse alust, kooskõlas koondsuunisega nr 4 ([2]).

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI ÜLES:

1. Tugevdama horisontaalset koostööd ja jagama liikmesriikidega kogemusi ja häid tavasid riiklike reformikavade rakendamise kohta ning kasutama vajaduse korral neid aspekte edaspidi vastastikuse õppimise raames.

2. Edendama veelgi võimalusi poliitika tundmaõppimiseks, eelkõige *Euroopa 2020. aasta* strateegiaga hõlmatud valdkondades, ja muutma avatud koordinatsiooni meetodi kohasemaks liikmesriikide vajadustele ja huvidele, kasutades tõhusamalt Euroopa koostööst saadud tulemusi, suurendades läbipaistvust ja toetades sihipärasemat koostööd.

3. Tugevdama sidemeid *Euroopa 2020. aasta* strateegia sihtide ja eesmärkide vahel, eelkõige parandades selle valdkonna teadmistebaasi ja kaasates haridus- ja koolitussektori tihedamalt majanduskasvu ja tööhõivega seotud kitsaskohtade kindlakstegemisse.

4. Vastavalt algatusele „Uute töökohtade jaoks uued oskused" tugevdama suutlikkust prognoosida ja ühitada tööturu vajadusi ja vajaminevaid oskusi, samuti tagama oskuste sobiva kombinatsiooni, sealhulgas valdkonnaülesed pädevused, nagu digitaal- ja ettevõtluspädevused, ning arendama välja kõikehõlmava strateegia, et parandada juurdepääsu elukestvale õppele, iseäranis ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele.

KUTSUB KOMISJONI ÜLES:

1. Tugevdama liikmesriikide täielikul nõusolekul veelgi sidemeid „ET 2020" strateegilise raamistiku ja *Euroopa 2020. aasta* strateegia rakendamise korra vahel, eelkõige seoses töötsüklite, aruandluse ja eesmärkide seadmisega. Eriti tuleks tähelepanu pöörata peamistele eesmärkidele ning algatuste „Noorte liikuvus" ja „Uute töökohtade jaoks uued oskused" raames võetavatele asjakohastele meetmetele, kui kavandatakse keskmise pikkusega perioodi prioriteete „ET 2020" raamistiku järgmiseks tsükliks.

2. Innustama „ET 2020" raamistiku ühistes eduaruannetes võtma nõuetekohaselt arvesse *Euroopa 2020. aasta* strateegia eesmärke, tunnistades samas selget lisandväärtust, mida sellised aruanded annavad liikmesriikide riiklikust hariduspoliitikast igakülgse ülevaate saamiseks.

3. Esitama põhjaliku analüüsi edusammudest, mida on tehtud peamiste eesmärkide ja „ET 2020" raamistiku sihttasemete saavutamisel ja mille alusel vahetatakse nõukogus arvamusi iga Euroopa poolaasta jooksul.

4. Tugevdama avatud koordinatsiooni meetodi raames võetavate meetmete nähtavust ja läbipaistvust, tagades tõhusa operatiivse koordineerimise, mille abil tagatakse liikmesriikide kaasatus ja asjaomaste sidusrühmade osalus.

5. Esitama analüüsi, et toetada avatud koordinatsiooni meetodi raames teabe vahetamist haridusalaste investeeringute ja Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamise poliitiliste lähenemisviiside vahelise seose kohta.

([1]) Nr 8: tööturu vajadustele vastava kvalifitseeritud tööjõu arendamine ja elukestva õppe edendamine.
Nr 9: tulemuste parandamine haridus- ja koolitussüsteemide kõikidel tasemetel ja osalemise suurendamine kolmanda tasandi või võrdväärse hariduse omandamisel.

([2]) Nr 4: teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava toetuse optimeerimine, teadmiste kolmnurga tugevdamine ning digitaalmajanduse potentsiaali rakendamine.